

SAMEN SPAREN VOOR BEWONERSBUDGET ALS OPSTAP NAAR SUCCESVOLLE

Crowdfunding duikt steeds vaker op, ook als instrument voor burgerparticipatie bij stedelijke ontwikkeling. Simpelweg houdt het in dat een initiatiefnemer via een online crowdfundplatform op zoek gaat naar donateurs of investeerders. Als het benodigde bedrag is opgehaald, betaalt het platform uit aan de initiatiefnemer en kan het idee gerealiseerd worden. Crowdfunding kan ook ingezet worden voor het verbeteren van de leefomgeving en de sociale infrastructuur in wijken en buurten. Dat gaat niet vanzelf, maar kan groeien via de inzet van bewonersbudgetten.

Tekst: Sophie Pauwels, directeur Início en Martin van Briemen, adviseur stedelijke vernieuwing bij Início

Crowdfunding is niet nieuw. Ook in het verleden moesten initiatiefnemers met onvoldoende financiële middelen op zoek naar partners die financieel wilden bijdragen. Door het gebruik van internet is dat proces open en transparant geworden voor een brede doelgroep van mogelijk geïnteresseerden. Bijdragen van derden zijn niet alleen gericht op financieel rendement. Door middel van crowdfunding wordt ook gedoneerd, omdat mensen belangen hebben bij de realisatie van een project. Boven genoemde aspecten maken crowdfunding interessant voor het mogelijk maken van maatschappelijk initiatief. Er zijn inmiddels vele crowdfundingsuccessen over de hele wereld (zie kaders). Deze succesverhalen hebben gemeen dat binnen een relatief korte tijd veel kleine financierders een groot bedrag bij elkaar brachten. Soms

tegen verwachting van de initiatiefnemer in. Via de crowdfundplatforms ontstond een beweging van geïnteresseerden. De toenemende betrokkenheid is volgens initiatiefnemers net zo waardevol was als de opgehaalde financiering.

BEWONERSBUDGET

Voor vrijwel ieder thema of vakgebied zijn er gespecialiseerde crowdfundplatforms, elk afgestemd op z'n eigen doelgroep. Adviesbureau Início ontwikkelde een platform voor bewonersinitiatieven, geïnspireerd op het principe van crowdfunding. Het verschil met hiervoor genoemde platforms is dat de financiering (in eerste instantie) gedaan wordt door een gemeente en/of woningcorporatie. Bijna elke gemeente of corporatie heeft een bewonersbudget. In plaats van met een kleine groep te beslissen over de besteding

hiervan wordt het budget verdeeld in waardecheques onder alle bewoners. Zij kunnen initiatieven aanmelden op het platform en samen sparen om het initiatief uit te voeren.

ZELFSTURING

Deze methodiek vergroot de zelfsturing en betrokkenheid van burgers bij hun leefomgeving. Zij hebben zelf de regie over welke initiatieven doorgang vinden en welke niet. Ieder initiatief dat voldoende cheques ophaalt, kan uitgevoerd worden. Daarnaast zijn de laagdrempeligheid om deel te nemen en de vrijheid van bewoners om zelf de mate te kiezen waarin zij participeren belangrijke factoren. Iedereen ontvangt een cheque en kiest een rol: enkel doneren aan een initiatief naar keuze, zelf een initiatief aanmelden of bijvoorbeeld meehelpen in de organisatie van een initiatief van een ander. Zo doet iedereen automatisch mee.

WAT LEVERT CROWDFUNDING OP?

- Meer en nieuwe actieve burgers
- Versterkte onderlinge contacten tussen burgers
- Een mooiere, betere en veiligere woonomgeving
- Overzicht van initiatieven in de wijk
- Door automatisering heeft de professional meer tijd voor persoonlijk contact
- Databank en netwerk van actieve burgers, kennis en inspiratie
- Transparante verantwoording bewonersbudget
- Opstap naar gebiedsgerichte crowdfunding van maatschappelijk initiatief

CAPELLE AAN DEN IJSSEL

Woningcorporatie Havensteder maakt in Capelle aan de IJssel sinds januari 2011 gebruik van de crowdfundmethodiek met de Wijkkracht-bijdrage. Centraal staat het online crowdfundplatform www.wijkkrachtbijdrage.nl. Vier keer per jaar ontvangen 8700 Capellenaren een cheque ter waarde van vijf of tien euro. In twee jaar

JE WIJK

CROWDFUNDING

ZELFBEHEER

Een inspirerend kleinschalig en lokaal crowdfundproject is een project van bewoners uit Springfield Gardens, New York. Zij haalden via het crowdfundplatform lobby.org een bedrag van 978 dollar op om in hun eigen straat de bomen het onderhoud te geven dat zij nodig hadden en zelfs nieuwe bloemen toe te voegen. Het opgehaalde budget wordt uitsluitend besteed aan praktische zaken, zoals zakken aarde en tuingereedschap. Het werk wordt uitgevoerd door bewoners zelf.

tijd werden meer dan 260 initiatieven aangemeld, waarvan er 220 uitgevoerd werden. Het gaat hierbij om kleine en grote initiatieven, van het opfleuren van een bloembak tot het aanbrengen van verlichting op plekken die bewoners als donker en eng ervoeren. Maar ook werden er talloze sociale activiteiten uitgevoerd, zoals activiteiten voor kinderen die in de zomervakantie thuisblijven of grootschalige wijkfeesten waar honderden bewoners op afkwamen. Zolang een initiatief voldoet aan vooraf met alle partijen opgestelde regels en voorwaarden en er voldoende cheques zijn verzameld, zijn kwaliteit en draagvlak gegarandeerd.

WIJKGEBOUW

Een voorbeeld van een succesverhaal binnen de stedelijke ontwikkeling is de realisatie van een wijkgebouw in Clynoch, Wales. Het oude wijkgebouw was krap, verouderd en de onderhoudskosten waren te hoog. Een nieuw wijkcentrum stond al twee jaar op de agenda, maar de gemeente twijfelde aan het draagvlak onder de burgers. Een lokale planologe besloot om geld op te halen middels het crowdfundplatform Spacehive. Kleine donaties van burgers tussen de 2 en 100 pond stroomden binnen. Ook een aantal stichtingen doneerde substantiële bedragen. Hierdoor ging de gemeente overstap en besloot ze het restbedrag op te brengen om het wijkcentrum te kunnen realiseren.

BETROKKENHEID

Acht keer kregen alle huurders van Havensteder een cheque. Meer dan één derde maakt hier ook daadwerkelijk gebruik van. Er is een enorme energie losgekomen onder bewoners en zichtbaar geworden via het crowdfundplatform. Dit geldt ook voor de energie die al bestond. Bewoners hebben zich vaak informeel georganiseerd om draagvlak voor hun initiatief te krijgen en cheques op te halen. "Ik heb veel mensen leren kennen doordat ik persoonlijk aan

satie en uitvoering. Anderen bieden zelfs aan om mee te helpen. Nu bereik ik veel meer mensen en doen meer burens mee aan activiteiten die ik organiseer dan voorheen", vertelt Nellie Slimi-Vos, huurder van Havensteder.

MEER MET MINDER

Nu wordt het bewonersbudget in Capelle aan den IJssel bekostigd door woningcorporatie Havensteder. De volgende stap is het zoeken naar partners, zoals de

DE GROEI VAN BETROKKENHEID IS VOLGENS INITIATIEFNEMERS NET ZO WAARDEVOL ALS DE OPGEHAALDE FINANCIERING

burens uitleg wat ik wil organiseren en vraag of zij hun cheque willen doneren. Sommigen geven mij advies waar ik rekening mee moet houden tijdens de organi-

gemeente, banken, lokale bedrijven en maatschappelijke organisaties. Maar ook VvE's en bewoners zelf. Burgers zijn best bereid om mee te betalen aan projecten waar zij zelf belang bij hebben. Door het bewonersbudget zijn burgers al bekend met crowdfunding en actief op het platform. Deze losgekomen energie is de beste opstap naar maatschappelijk initiatief waar iedereen aan mee betaalt. Zeker in tijden waarin budgetten beperkt zijn, is crowdfunding het overwegen waard.

Meer weten?

www.wijkkrachtbijdrage.nl

www.inicio.nl